

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyúlter sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A szerb nemzeti egyházi kongresszus.

III.

(Befejező közlemény.)

emmi okunk sincs azt óhajtani, hogy a világi elem a szerb autonómiát illetőleg tért vesszen, semmi okunk sincs azt kívánni, hogy ez teljesen hierarchiailag szerveztessék. De úgy hiszünk, hogy legkevésbé áll ez érdekében magának a szerbségnek; már

pedig a kongresszus vitái mindenestre meg fogják világítani azt, hogy helyes-e a magyar állam s magának a szerb nemzetiségnek szempontjából a világi befolyása vagy sem. Ismétljük, ma, midőn általános a mozgalom a hitfelekezetek autonómiáját szervezni, mikor az áramlat a hierarchiai helyett az önkormányzati ad előnyt, mi, kik ezt helyeseljük, kétszeresen örvendénk, ha ez teljesen korrektül szabályoztatnék. Ugy is a kongresszus szervezete s általán az egész szerb autonómiaira vonatkozó szabályok, melyek a Szlavv miniszterium alatt készültek, sokban hiányosak, sok javítást igényelnek s a legközelebbi kongresszuson bizonyos szóba fognak kerülni. Angyelic reformálni akar, még pedig nem a szerb világiak szája-ize szerint; a világiak küzdenek ez ellen a törvényszabta korlátokon belül, de oppozíciójuk ne legyen személyes, legyen elvi. Fejtsék ki a kongresszuson higgadtan azokat az érveket, melyek a világi szerbség befolyás igénylése mellett szólnak; mutassák meg menten minden szenvedélyeskedéstől, hogy az ügy alapos tanulmánya után jutottak e meggyőződésre; mutassák meg, hogy nem vezérli őket más, mint hazájuk s így nemzetiségük boldogítására célzó igaz akarat; mutassák ki azt, hogy ügyükben a liberális befolyást akarják érvényre emelni s mind ezek után tartsák fenn abbéli kívánságukat, hogy egyházi, iskolai s ezekre vonatkozó alapítványi ügyeik az ő hozzájárulásukkal intéztesse továbbra is, hogy ebbeli jogaik még pontosabban határozottassanak meg.

Ha a többség így akarja, Angyelic is azt fogja akarni.

De ha izgágáskodásaikkal hátráltatják a kongresszus működését, ha a személyes oppozíció terére lépnek, ha az u. n. radikálisok izgatnak a magyar állam ellen: úgy ki fogják mutatni, be fogják bizonyítani azt, hogy nincs joguk a nevezett ügyekbe való beavatkozásra igényt tartani.

S ekkor először ne reméljék azt, hogy lesz sokszor alkalmuk ily scénákat provokálni, másodsor azt, hogy Angyelic reformjainak az autonómiát illetőleg ellentállhatnak.

Ennyi sok függ a szerbek magatartásától.

S ezért a szerb intelligens többségnek, mely kétségkívül ép így óhajtja a békés megoldást, oda kell törekedni, hogy határozott fellépéssel elejét vegye az említett körülmény lehetőségének.

Azt tudjuk, hogy a higgadt szerb többség megteszi kötelességét, de az se tételezhető fel, hogy a radikálisok hátramaradjanak; abban pedig, hogy az utóbbiak szenvedélyeskedései hájtörést fognak találni: bízunk.

A »Zasztava« egyik mostani számában felhívja a választókat, hogy csak független, jellemes férfiakat válasszanak, kik se kormány, se senki által meg nem vesztegethetők, meg nem ingathatók.

Teljesen osztrjuk laptársunk nézetét, kívánjuk, hogy független férfiak képviseljék a szerb nép érdekeit. De nem vonjuk le ebből azt a következtetést, hogy válasszanak tehát radikálisokat, mint azt a »Zasztava« szeretné, hanem következtetjük azt, hogy válasszanak olyanokat,

kik a szerb nép igaz barátai, kik mérlegelni tudják a viszonyokat, kik ismerik a higgadt s józan előrehaladás követelményeit s kik mindennek felett ki merik, ki akarják mondani, hogy ők szerb létükre: magyar állam polgárok.

A holnap Zomborban megtartandó konferencia sokban tanulságos lesz

Fontos tárgyakról fognak már itt is tanácskozni.

De főleg tanulságos lesz azért, mert mintegy előjátéka lesz a kongresszusnak, mert meg fogjuk látni, ki van velünk s ki ellenünk. Képviselet lesz itt minden pártállás, lesz ultra; hallani fogunk hangzatos beszédeket; s csak az a kérdés, hogy fog ez hatni a konferenciára?

A vidékről valószínűleg összesereglik majd a nép, az a nép, mely, mint multkor említők, oly könnyen csábítható el, izgatható fel

Természetesnek találjuk, hogy lesznek, kiket a radikálisok hűhói az első pillanatokban elragadnak, megingatnak . . .!

A csásos ígéretet annyira hatnak! E körül vár a feladat az egész, de különösen a zombori szerb intelligenciára; itt lesz érdekükben határozottan, világosan s nyíltan fellépni s felvilágosítani az embereket s elosztatni az ultrák ábrándjait.

A zombori intelligencia, melynek majd itt kétségkívül a vezérszerep jut — hiszünk — meg fogja mutatni, hogy azt a testvéri szeretetet, melyben eddig velünk élt, ily nyílt s ünneplés alkalommal is bátran be fogja bizonyítani.

Arra azonban az ultrákat figyelmeztethetjük, hogy ne lépjenek át azon határokat, melyeket a tisztesség s e haza eléjük szab.

Az egész ország szemé a zombori konferencián van, ha ez békésen működik: úgy már sok aggodalom lesz elosztatva; ha sikertelen marad: úgy ez nem lesz befolyás nélküli a kongresszusra sem.

S különösen figyel mindenki a zomboriakra, kiknek itt a vezérszerep jutott; ha kimutatják lojalitásukat: úgy végleg megerősítik azt a hitet, melyet felőlők régóta s nem alaptalanul tartanak; s ebben nem kételkedünk.

Mi végül azt kívánjuk, hogy a józan szerb többség törekvéseit kísérje Isten áldása s így a teljes siker. B. E.

A vörös kakas.

Szabadka városában a mult héten nagy tűz ütött ki. A helyi és országos lapok egyhangu megbotránkozással konstátálták, hogy az oltás körül, egyesek elszigetelten álló buzgólkodásától eltekintve, éppen olyan fejtelenség, készületlen, tehetetlen kapkodás uralkodott, mint akár az utolsó falun szokott. A tömeg céltalan veszkialtozásban tetszelgett magának; a tette kész kis töredék pedig, alkalmas eszközök hiányában rögtönzött fejtelenségével csak növelte a különben is természetes izgalmat.

Bámulva fogja a jövő emberöltő krónikása kutatni, mint lehetett az, hogy volt Bácsországban egy hetvenezer lakost számláló, önkormányzati jogú, gazdag szabad királyi város, mely mellett öt irányba negyven vasúti vonat robog el naponkint, melynek 6-7 ezer intelligensebb polgára van s melynek — nincs tűzoltó egylete.

Nekünk ugyan kicsit fáj Szabadka feje; de fáj és főlháborít az, hogy egy ilyen város indolencia tekintetében a legbotrányosabb példát szolgáltatja. Tornaversenyek, athléta mérközések tartatnak benne; bajnokokat avat föl, vagyonos mint semmi más politikai község a vidéken; nagy részben rosszul, rendetlenül, tűzveszélyesen — mert nádból — épült; tűzoltósága még sincsen.

Mit szólunk aztán más községekről, melyek se értelmiség, se vagyon, se nagyság, se aravalló emberek dolgában nem tehetők Szabadkával párhuzamba? Buzdítsuk-e újból ezeket, hogy tegyék meg azt, a minek ellenkezőjét a

mintául vehető szomszéd metropolisban hiába keresik? Avagy agítájunk-e a tűzoltói kényszer törvényes rendszeresítése mellett akkor, midőn látjuk, hogy annak szükségét és hasznát egy ilyen nagy, és még nagyobbra hivatott város is felvállról veszi? Nem-e lesz az a prédikáció pusztába vesző hang ott, ahol a talaj teljesen előkészítetlen, mikor a kedvező tényezők között se tud ilyen életrevaló eszme gyökeret fogni?

Csoda-e, ha a falvakban csak állandó küzdelemmel lehet nagyjából érvényesíteni azt az alispáni rendeletet, mely a gabona behordását tűzrendőri okokból megtiltja?

Újból itt van az aratás a küszöbön. A nép nagy zöme, mint azt a könnyelmű természet magával hozza, távollevő s eshetőleges veszélyekkel szemben érzéketlen. A mellett a tűzbiztosítást is csak akkor eszközli, ha beugratják, vagy ha már szomorú tapasztalatokon okult.

Ha megkérdezzük, taval ilyenkor óta hány olyan egyesület alakult, mely a polgárok élet- és vagyonbiztonságának óvását írta zászlájára, megolvashatjuk egyik kezünk ujjain. Egy-egy eldobott gyufaszál, egy szérű közepén pipálgató legénynek vigyázatlan szippantása, egy boszúálló kéz által asztagba dugott csóva, koldussá tehet egész községeket, visszavethet évtizedekre szorgalmas gazdákat, megbéníthatja egy község haladását örökre.

A beállható betegségek esetére orvosokról gondoskodunk; lehető árvek ellen, megyei parancsszóra, töltéseket emelünk; hanem a legiszonyúbb, a legpusztítóbb tüzelem ellen a anyagok iránt joggal kegyetlen Gondviselés jó akaratára bizzuk magunkat.

Ez e a józan ész tanácsa? Erre tanít-e bennünket az ország sok vidékén, legutóbb Lőcsén látott lángnyelvű istenitélet?

Parádés lövészek, egyenruhás sátoros ünnepköszöntők teremnek gomba módra. Lőnek a nagymise alatt szép General der Chargeen sortizet; elmennek a paphoz, jegyzőhöz és a többi urakhoz boldog bucsúnapot, vagy igazabban mondva boldogító ötösöket kívánni. Aztán szegre akasztják a bús fegyvert és fringit s ha tűz üt ki a faluban, oda csődülnek báméskodni.

Ha más nem, hát 50-60 fiatalabb katonaviselt ember akad minden községben. Csak legyen valaki, aki helyesen fölvilágosítja, buzdítja őket, ezekben kész a községi tűzoltóság magva. A község mint erkölcsi testület, már helyes önszeretettől is áldozhat e célra szükséges évi összeget, annál inkább, mert a vármegye csak örülni fog, ha az önkényes jó szándékot helybenhagyhatja.

Es ily áldozattal a község nem is vesztené; mert ha egyszer elszaporodnék a községek java részében a tűzoltói intézmény, a megye könnyen találna erkölcsi eszközöket, melyekkel oly irányú pressziót fejthetne ki, hogy a biztosító társulatok, vagy azoknak egyik-másika, szerződésre lépne az olyan községekkel s lakosaiknál a tűzbiztosításnál jelentékeny százalékokat engedne. Ez könnyen és biztosan volna kivihető, csak a kezdeményező lépést tenné meg mindenütt, a ki aravalló.

Hiszen a mi népünk jó, szótfogadó, hajlandó, csak legyen a ki indolenciáját megtöri és öröklött alvajrásából felrázza. Legjobban tudhatnak ezt azok, akik politikai sport alkalmakkor egy pár hintóval és zászlóval úgy fel tudják villanyozni . . . Bár pozitive is tenének érte valamit!

Kezdeni mindenkor jókor van. Álljanak a tűzoltói intézmény behozatala élére községünkint azok, a kik siker reményével hozzákezdeni hivatják! Vegyék kezükbe a zászlót és rövid idő alatt minden falu s város fölött ki fog terjeszkedni az az ernyő, melyen becsuroghatnak ugyan a legkártékonyabb elem lángcseppjei, de a mely alatt csak az elemek nagy ritka felhőszakadása fogja az önvédőket hamuval eláztatni.

Hirek.

A megyei alispán személyes jelenlétében megtartott értekezletek folytán a szabadka-ó-becsei vasútra Ó-Becse község 100,000 frt, Petrovostelló 100,000 frt, Mohol 100,000 frt, Ada 130,000 frtot köteleztek. Zenta a már megajánlott 200,000 mellett maradt.

Értesítés. A nméltóságú vallás és közoktatási m. kir. miniszter úrnak f. é. jun. hó 12-én 22103. sz. a. kelt rendelete folytán Baján, az áll. tanítóképző intézetben, a magyar nyelvet még nem bíró népiskolai tanítók számára, a magyar nyelvben való jártasság s tanítási képesség elsajátítása céljából, magyar nyelvi póttanfolyam fog tartatni.

E póttanfolyam f. évi július hó 13-án nyitattik meg, s tart 6 hétig, mely idő alatt minden tanító 70 krnyi napidíjban részesül. Felvételle csak a tényleges szolgálathoz levő tanítók számíthatnak.

A póttanfolyamban részt venni kívánó tanítók, illetve tanítónők folyamodványait saját kir. tanfelügyelők útján legkésőbb f. évi július hó 10-ig a Bács-Bodrogh megyei kir. tanfelügyelőséghez küldjék be.

Zomborban, 1885. évi június hó 23-án.

Czifrusz Ferenc,
királyi tanácsos, tanfelügyelő.

A zombori m. kir. állami főgymnasiumban az évről évre a tanügybarátok tisztelettel meghívottak. Az ünnepély napja: folyó hó 28. kezdete: 9 órákor reggel, helye: a városház nagyterme. Zomborban, 1885. június 24. Radics György s. k., igazgató. Az ünnepély programja: 1. „Az Isten dicsősége“, főbírók Beethoven-től. Éneklő a főgymnasiumi dalkör. 2. Igazgatói évről beszéd. 3. Titkári jelentés a főgymnasiumi önképzőkör ez évi működéséről. 4. „Pókainé“ Gyulai Páltól, szavalja Dembitz Mátys VII. o. t. 5. „Nyári kép“ Bulesa Károlytól, szavalja Apostol Pál VIII. o. t. 6. A jutalmak kiosztása és a Szilágyi-féle pályázat nyertes balladájának fölolvása. 7. „Szózat“ Egressi Benjamtól. Éneklő a főgymnasiumi dalkör.

Városi közgyűlés. Tartott f. hó 24-én a városháza nagytermében. Elnök, főispán úr ömeltósága, üdvözlően a megjelent tagokat, az ülést megnyitja. — Szóba kerültek s megvitatottak a következő ügyek:

1. Belügyminiszteri leirat, a f. évi költségelőrányszabán a napidíjakok fizetésére előirányzott összegnek jóváhagyása iránt. Utasított a városi tanács, hogy ez érdemben a megfelelő intézkedéseket tegye.

2. A tanácsi jelentés, az apatini út mellett levő maradvány földel adása tárgyában. Ezen tárgy, tekintettel arra, hogy az 1876. 18. t. c. 103. §-ban megszabott bizottsági tagok száma a gyűlésen nem jelent meg, ezen tárgy a jövő gyűlésre halasztott.

3. Zólyom megye közönségnek átírata, a közigazgatás reformja tárgyában. Tudomásul vétetett.

4. A vár. közg. bizottságnak jelentése az ülésekről igazolatlanul elmaradt tagok végett. Tudomásul vétetett.

5. Bács-Bodrogh megye kir. tanfelügyelőségnek átírata, néhai Józits Márk tanító özvegyének az orsz. tanítói nyugdíjalapból kiutalványozott 84 frton felül még megillető nyugdíjösszegnek megállapítása iránt. Utasított a városi tanács, hogy a vallás és közoktatási miniszter által megállapított összeget nevezett tanító özvegyének kiutalványozza.

6. Az 1883. évi megvizsgált árvatári számadás. Jóváhagyván a felmentvény Esztergamy Károly és Heintz Nándor pénztáros uraknak megadatott.

7. Helybeli gör. keleti hitközségnek előterjesztése, néhai Papházy Dóme alapítványából 5 szegény leánynak kiházasítási segély megszavazása iránt. Utasított a városi tanács, hogy 5 leánynak egyenként 42 frtot annak idején kiutalványozzon.

8. Karnász Kálmán vár. írnok kérvénye előleg megadása iránt. Megadatott.

9. Polgármesteri jelentés, 1879. évi május 21-én megválasztott bizottsági tagok megbízásának lejáratá iránt. Nevezett választottaknak mandátuma 1886-ik év végeig meghosszabbított.

10. A belügyminiszter által pótlás végett leküldött tüzrendszeti szabály a meghagyáshoz képest (t. i. hogy a fakereskedések a városból kitévesenek) kijavítván, 30 napig közszemlére tetetik azzal, hogy ez ellen mindenki a tanács útján felszólalhat. Figyelmebe hozzuk a városi lakosoknak, hogy az említett szabályrendelet igen lényeges intézkedéseket foglal magában, annak megtekintését melegen ajánljuk.

Vettük a következő meghívót. Az ó-kanizsai „Polgári dalkör“ saját alapítójának gyarapítására vasárnap azaz f. évi június hó 26-án a nagyvendéglő dísztermében női kettős ének, szavalat, fölolvásás, cimbalomjáték- és táncal egybekötött dalestélyt rendez. Kezdeté pontban 8 órákor. Beléptidj: Páholy 2 frt. Zártszék 60 kr. Körszék 50 kr. Földszinti állóhely 40 kr. Karzati ülőhely 20 kr. Karzati állóhely 10 kr. A nemes céli iránti tekintetből felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Műsor: 1. Induló Kükentől, előadja a dalkör. 2. „Sujt az átok...“, Midőn én... Népda. Előadja: ifj. Hoffmann Józsefné urnó és Gergei Erzsike k. a. 3. „Szomoruan...“, Beh sok bort... Népda. Előadja a dalkör. 4. „Ivász közben“ Petőfitől. Előadja dr. Roxer Gyula ur. 5. „Hymnus az éjhez“ Beethoven-től. Előadja a dalkör. 6. Cimbalomjáték. Előadja Schwimmer Edit Julia k. a. 7. „Te vagy, te vagy...“ Népda. Előadja a dalkör. 8. „A poloska...“ Felolvásás. Előadja dr. Roxer Gyula ur. 9. „Hymnus.“ Előadja a dalkör.

A vízepítés tanulmányozása céljából a műegyetemnek e szakmát tanulmányozó hallgatói, mint említettük, Klimm Mihály műegyetemi dékán vezetése alatt kirándulást tettek. A kirándulók e hó 18-án érkeztek Ujvidékre, a hol a vízműveket szemlélték meg s az ottani selyemgyárat. Ujvidékről vasuton érkeztek Verbászra, hol Sztahuljak főmérnök fogadta őket. A kedélyes lakoma után az itteni kamarazsilip és rizsöntöz telet megemlékezve, Szabadkára utaztak, honnan 19-én Békés felé folytatták utjukat, pár órát fordítva Szeged megtekintésére.

A zombori alsófokú ipariskolában az ez évi zárvizsgák f. hó 25. és 26. napjain esti 6-8 óráig tartatnak.

Gyászír. Kerítés szül. Bódis Anna, Szőke-Kerítés Iona, Szőke Nina, Ilka és István, neje, leánya és anokái nevében szomorú szívvel jelentik Kerítés István, birtokos, Bács-Bodrogh t. e. megyék bizotts. tagja és Moholy nagyközség képviselőjének rögtöni szélhűdés következtében, élte 69-ik évében, f. hó 21-én délután 3 órákor történt gyászos kimúltát. A boldogult lelki nyugalmáért f. hó 22-én 9 órákor a helybeli r. k. templomban díszes egyházi segédlettel szent mise áldozat fog a Mindenhatóknak bemutatni; ezt követően az elköltözött földi maradványai délután 4 órákor a r. k. felső új temetőbe fognak örök nyugalomra kísértetni. Moholy, 1885. június hó 20-án. Az örök világhosszág fényeskedjék neki!

Krausz Regina 2756 frtra becsült ingatlanai szeptember hó 6-án Plávnán, illetve N-Palánkán elárvereztetnek.

Az anyáról a kiskorúakra szállott örökség kamatait megadóztatni nem lehet. „Az elhunyt anya után öröklés útján kiskorú gyermekekre szállott s az atya ingatlanaira jelzálogilag bekebelezett tőkevagyon kamatai az alatt az idő alatt, míg az atya, mint kiskorú gyermekeinek természetes és törvényes gyámja azok eltartásáról és neveléséről törvény szerint gondoskodik: tőkekamatadóval meg nem róhatók“. E határozat indoklásából kiemeljük a következőket: Az 1875. XXII. t. c. 3. §-a után következő 1. jegyzetben alapelv gyanánt ki van mondva, hogy csak oly kamattól jár adó, melyet az adóra köteles egyén tényleg élvezett. Ebből következik, hogy az a kiskorú, a ki tőkéjéből kamatot várhatna ugyan az atyjától, de az atya e kamatot tényleg fizetni nem tartozik, míg gyermekeinek gyámja: tőkekamatadóval meg nem róható.

Alulírott a n. é. közönséget tisztelettel értesitem, miszerint többek kívánságára f. évi július hó 1-től (szerdán) a „Vadászkürt“ nagytermében egy 6 heti táncintézési időnyt nyitok, mely idő alatt tanulóm — tekintetbe véve a pontos megjelenést — minden dívó táncot elsajátíthatnak. A táncintézési órák, péntek kivételével, naponta esti 6-tól 8 óráig; vasár- és ünnepnapokon, a midőn a t. táncokvetők is résztvehetnek, 6-tól 9 óráig tartanak. Tisztelettel Hercenberger Sándor, táncintéző.

Gyurinovics Kálmán 2300 frtra becsült ingatlanai f. évi október hó 15-én Baján elárvereztetnek.

A siketség ellen új szer. Hue lelki atya mint hittérítő Khinában a makoói szemináriumnak egy tanítványával ismerkedett meg, kit egy egyszerű paraszt gyógyíthatatlannak látszó siketségétől szabadított meg. A paraszt a kin-tha goie növény nedvét csöpögtette a fiú fülebe. Némi kis idő múlva geny folyt ki belőle és a fiu visszanyerte hallási képességét. Azóta a botanikusok kiderítették, hogy az illető növény azonos a Francországból régóta meghonosított saxifraga sarmentosa val. A leveleket frissen meg kell törni egy mozsárban; az így nyert nedv il egy csepp elégséges arra, hogy a dobtárral rakódott váladékokat feloldja.

Temetés. Folyó hó 22-én d. u. 6 órákor helyezték ifj. bajsai Vojnits Lukács László tetemét Szabadkán a családi sírboltba. Dacára a szakadó esőnek, óriási néptömeg volt a temetésen s adott kifejezést jelenlétével részvéteének. Mert a ki csak ismerte az elhunytat, lett légyen az rokon, barát, ismerős — az mind lehetetlen, hogy a bánat, részvét igaz jelét ne mutatta s szinte könyeket ne hullatott volna ez ifju sorsa felett, ki éltének, ifjuságának még csak hajnalát érte el, de mely szívjósága, jellemessége, sz-retetelmősége által a legszebb fényrel ragyogott, biztárván rajta szeretettel csüngő szüleit, hogy folyton ily nemes irányban haladva élte delén is büszkeségüket fogja képezni. A mély részvét kétségtelen tanujele volt az is, hogy a fekete posztóval bevont teremnek, hol a ravatal volt felállítva mind a négy oldala teljesen el volt halmozva szebbnél szebb koszorúkkal. Koszorúkat küldtek a következők: Csávossy Gyula és Valéria „Szeretett öcsémnek“; Záhorzky család „A jó barátunk“; Szemző Gyula és Sarolta „Szeretett öcsémnek“; Szép Dező „Felejthetetlen barátjának“; Irmától „Szeretett unokatestvérnek“; Szily László és családja „Szeretett öcsémnek“; szülei „Felejthetetlen fiúnak“; Mariska „Kedves öcsémnek“; Tamás „Felejthetetlen Cucumának“; Imre „A kedves legjobb testvérnek“; Pista „A kedves legjobb testvérnek“; Livi „Kedves sógorának“; bajsai Vojnits Etelka „Ifj. bajsai V. L-nak“; Széchenyi Tamás „Felejthetetlen jó barátomnak“; Jakab és családja „A reményteljes ifjunak“; Mukies Vojnits Frida „Szeretett rokonának“; Birkás Gyula és neje „Mély részvéttel“; Inkey Lujza „Szeretett öcsémnek“; Schytza Antunovits Biry „Legmélyebb részvéttel“; Piukovics József „Felejthetetlen barátjának“; Vojnits Antal és családja „Lukácsnak rokonszenv jeléül“; Inkey Valéria „Kedves unokatestvérnek“; „A legnemesebb ifjunak“ egy barátja: „A szabadkai I-ső növénylet „Szeretete jeléül bajsai Vojnits Lukácsnak“; Neumann család „Felejthetetlen rokonának“; ifj. Vojnits Lukács családjával „Felejthetetlen rokonunknak“; Antunovits Mátys és családja „A legmélyebb szeretettel“; Mukies Leona „Isten veled kedves rokon“; Giefing Linka „Barátsága jeléül“; volt tanulóitársai „Felejthetetlen barátjúnak“; Teréz néni „Emléklül kedves Cucumának“; gróf Zichy Jenő „Emléklül“; Vojnits Simon és családja „Legbensőbb szeretettel“; August und Ludwig von der Wense „Inimigtes Beileid“; Balogh Lajos „Felejthetetlen barátjának“; Csepini Adamovics család „Felejthetetlen rokonának“; Höller Róza és családja „Felejthetetlen öcsémnek“; Küldtek még koszorúkat: Nádosy Pista, Redenicné, Delimanicusé, Jeszenszkyne, Gabri Lászlóné, Nádosy Kálmán, Szemző János és családja, Szemző István, ifj. Vojnits Máté, Vojnits Gábris, Koch Ferenc, Koch Spiesz Josefín, Lyubibratics, Szemző László, ifj. Jeszenszky Ferenc és családja, Paukovics ügyvéd. A koporsórol lelógo szalagokat vitték mint az elhunyt régi jó barátai: Szily Gráci és Tamás, Nádosy Elek, Mamuzsits Antal, Piukovics József, gróf Bethlen Béla, Thurszky Zsiga, Sztójkovics Milán, Szemző Károly, Mukies Károly. Ugy tünt föl ő, mint az északi csillag — általában

szeretve, tisztelve — páratlanságával fényesen ragyogott s ifjan megsiratva, a mily nagy volt emelkedése, ép oly gyors volt ragyogva bár az élet szinpadáról történt letűnése. De él a hit bennünk, hogy szellemileg rokon, barát, ismerős előtt nem hunyt el, felejtetetlen nyomokat hagyott mindannyiunk szívében, melynek emléke örökké fog tartani. A halottas háznál több ezerre tehető néptömeg jelent meg. Pont 6 órákor érkezett oda Probojevits prépost ur fényes segédlettel, hogy az elhunytat elbucsuztassa. A küldött koszorúk kocsira halmozva vitettek a halottas kocsai előtt, mely négy fogatos volt s mely mellett az elhunyt 10 barátja vivé a szemfödélről lelógo s a koporsón kívül hagyott 10 hosszú selyem szallagot. Ezekkel parallel 12 városi hajdu égrő fáklyát vitt. A menet, a mennyire egy temetésnél rámondhatni, impozáns volt. Dacára a nagy esőnek, a népség nem hogy ritkult volna, hanem utcahosszant azok száma még öregebtedt. A koronát Neumann Irma k. a. vivé, Balog L. és Széchenyi Tamás kíséretében A temetés látogatottságáról s így a részvétől tanúságot tesz az is, hogy különböző s távolabbi megyékből is jelentek meg. Ezek közül felemlítjük: gróf Somsich Imréné Somogyból, Zichy Jenő gróf, Fornszek Sándorné Somogyból, Nádasdy család Barányából, gróf Somsich család Somogyból, Szily család Barányából, Jeszenszky család Somogyból — Ugyancsak 22-én a nagytemplomban requiem tartatott. Fényeskedjék az örök igazság neki s szolgáljon enyhítésül szüleinek az a részvét, mellyel az elhunyt minden ismerőse egyaránt, tiszta szívből viseltetik.

Péter és Pál ünnep alkalmából f. é. június 27-én kéjutazások fognak rendeztetni az alantabb felsorolt állomásokról Budapest állomásra. Ezen kéjutazásokhoz rendkívül mérsékelt áru m-nettérti jegyek fognak kiadni következő áron: Bajmokról II. osztály 9 frt 90 kr., III. osztály 7 frt. Csantavérről II. o. 9.50, III. o. 6.70. Gombos-Bogojeváról II. o. 13.10, III. o. 9.10. Hegyes Feketehegyről II. o. 10.90, III. o. 7.80. Kis Szállásról II. o. 7.40, III. o. 5.30. Militicsről II. o. 11 frt, III. o. 7.80. Ó-Kérről II. o. 12.20, III. o. 8.80. Prigl-Szt. Ivánról II. o. 12.30, III. o. 8.60. Szabadkáról II. o. 8.50, III. o. 6.10. Szontáról II. o. 12.70, III. o. 8.90. Topolyáról II. o. 10.20, III. o. 7.20. Ujvidékről II. o. 13.60, III. o. 9.70. Verbász-Kuláról II. o. 11.50, III. o. 8.20. Zomborról II. oszt. 11 frt 20 kr., III. oszt. 8 frt 10 kr.

Határozmányok: Ezen menettérti jegyeknél a kiállítás sors- és beléptijegy váltása nem kötelező. A menettérti jegyek a f. é. június 27-én közlekedő, valamint az ugyanezen napon a végállomásokról induló, Budapestre azonban június hó 28-án délelőtt érkező valamennyi személy- és omnibusz-vonathoz — gyorsvonatok kivételével — adatkak ki. A visszautazás f. é. június hó 28-án délutántól kezdve közlekedő bármely személy- vagy omnibusz-vonattal — gyorsvonatok kivételével — bezárólag július hó 6-ig történhetik.

A menettérti jegy váltása alkalmával az utasoknak zsebkönyvalaku szelvényfizet fog díjmentesen kiszolgáltatni, a melyekben a foglalt szelvények átadása mellett, különféle mulatóhelyeknél mérsékelt áru belépti jegyek, a fogaskerekű vasutnál mérsékelt menettérti jegyek, valamint fürdők használatára szóló mérséklések engedélyeztetnek; ezen szelvény fizet azonkívül a főváros és az országos kiállítás utmutatóját is tartalmazza, a mennyiben abban a Budapestről kiinduló valamennyi vasut és csatlakozó pályák menetrendjei, a kiállítás menettérti jegyek árai valamennyi színház, mulatóhelyek és a főváros látványosságai, a miniszteriumok, követségek, nyilvános intézetek és a m. kir. egyetem tanárainak címjegyzéke, a bérkocsis díjszabása stb., végre az országos kiállítás illusztrált leírása befoglaltatik.

Alólirt iroda ezenkívül a fentebb említett kéjvonatokkal a kiállítás meglátogatása végett Budapestre utazók számára lehetőleg jutányos és kényelmes elszállásoláslról is fog gondoskodni és lakásokra szóló írásbeli megrendeléseket elfogad. Budapest, 1885. június havában. A m. kir. államvasutak városi menettjegy-irodája.

Egyházközségi gyűlés jun. 25. Polgármester megnyitván az ülést, a következő ügyek tárgyalattak: 1. Bibornok-érsek Ó Eminenciájának leirata, a föllállítandó nőzárdaiskola ügyében felterjesztett okmányok jóváhagyása tárgyában. — Örvendetes tudomásul vétetett s az építésnek tényleges megkezdése végett az összes iratok kiadatnak az épít. választmánynak a törvényes intézkedések megtétele céljából. — 2. Az építészeti választmánynak jelentése, a bánát kültéri ujonnan felépített iskolaház felülvizsgálása, és az iskolaszolga számára hozzáépítendő lakház tárgyában. — Jóváhagyólag elfogadtatik s a tervezetben fel nem vett hiányok pótlására és az iskolaszolga részére egy még ez idén építendő lak felépítésével hasonlólag az épít. választmány bizatik meg. — 3. Puskás Agoston építőmester kérvénye a felépített iskola után járó 1933 frt 20 kr. hátralékos rész, és 750 frt bánatpénzének kiutalványozása tárgyában. — Tekintve, hogy a felülvizsgálati jegyzőkönyv szerint a feltételeknek megfelelően találtatott, a vállalkozónak 1933 frt 20 kr. hátralékos rész és 750 frt bánatpénz kiutalványoztatni határozottat. Ezzel az ülés véget ért.

Moholyról írják: Mohol község képviselő testülete f. évi június hó 21-én tartott rendkívüli közgyűlésében az ó-becse zenta-szabadkai helyi érdeku vasut ügyét tárgyalván, a hiányzó költségek fedezésére, a már előbb megszavazott 70,000 frton felül ismét 30,000 frt törzs részvényekbe fektetendőt megszavazott. Ezen napon volt községünk szerencsés körébe üdvözölni megyénk szeretett alispánját, Schmausz Endrét, kit a határon az előjárók és számos polgárokkal élén Mikosevics Antal jegyző, a város házán Karakasevics S. jegyző magyarul, és Gruity Koszta g. k. lelkész szerb nyelven üdvözölt, mindhárom kifejezván a község határtalan örömet akkor, midőn szeretett alispánját kebelébe fogadva üdvözölheti. Ezen mindhárom üdvözlésre, alispán ugy magyar, mint a szerb nyelven válaszolván, válaszáat mi az irántunk szeretet, és atyai gondoskodást tolmácsolta, határtalan lelkesedésű éljen, és zsvió közt szakítottotta meg, és zárta be.

F. hó 22-én virradóra ifj. Dzsinit Antal helybeli földbírókos pusztájáról az akorból 50 db. szarvasmarha közül 1 db. kiválasztatott s három csonoplyai gonosztevő által elvezettetett. A nyomozásra a tulajdonos kíséretében Horváth Márton és Bogdán Máttyás helybeli rendőrök küldettek ki. A nyom Csonoplyára vezetett, hol is Pálty Antal albiró erélyessége folytán sikerült az ökröt Lauer mészáros istállójában felkötetni. Lauer mészáros a tett elkövetése után Zomborba jött s itt az ökröknek $\frac{3}{4}$ részét szándékozott eladni. Miután terve nem sikerült, Pálty nevű fuvaros kocsján ptyókos állapotban haza indult esti 10-11 óra között, de a csonoplyai kapunál Hem rendőr által elfogatott és a városházára kísértetett.

A szerb dalárda f. hó 27-én hangversenyt rendez a színház termeiben, 28-án pedig táncmulatság lesz a Dévay-kertben.

Radojević Bránko 2295 fitra becsült ingatlanai július hó 9-én Zomborban elárvereztetnek.

Csöd. Weisz Sámuel J. ujvidéki lakos ellen csöd van nyitva, bej. szeptember hó 5. Csödbiztos: Alexich György kir. törvényszéki bíró, tömeggondnok: Preszburger Gábor ügyvéd.

A belügyminiszter a következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatóságokhoz: „A Patrasban (Görögországban) székelő cs. és kir. osztrák-magyar ügynökségnek f. évi május hó 18-án kelt és a cs. és kir. közös külügyminiszterium által velem közölt jelentése szerint utóbbi időben, mióta Görögországban több kikötő, ut és vasut építése, különösen pedig a korinthusi szoros átvezetése munkába vétetett, az osztrák-magyar monarchia majd minden vidékéről számos mérnök, munkafelügyelő, kőfaragó és napszámos megy ki Görögországba biztos és jövedelmező kereset reményében. Ezen egyének közül némelyek azután a más országokból érkezett munkások nagy számánál fogva, vagy egyáltalán nem kapnak munkát, vagy ha nyerne is valami foglalkozást, az részükre legtöbb esetben csak rövid időre nyújt némi megélhetési alapot, mert a munkálatok igen gyakran — vagy a vállalkozót ért veszteségek, vagy a szükséges anyag, műszerszármok és gépek hiánya miatt — félbeszakíthatnak, s így minden kereset nélkül maradnak. Ehhez járul még az élelmi szereknek és egyéb fogyasztási cikkeknek Európa többi államaiban képest csakatlan drágasága s az alacsony munkabér, melyből csak a kevés táplálékkal megelégedő görög napszámos takaríthat meg valamit, a bevándorló idegen azonban aprólékosan megélni alig képes. Rendkívüli kedvezőtlen befolyást gyakorolnak továbbá az ottani éghajlati viszonyok is a idegenekre, mert a beszüntetett legnagyobb részét is folyton gyöttrő láz az idegeneknél oly erővel lép fel, hogy igen gyakori esetben halállal végződik s a gyógykezelés is a kórházak csekély számánál fogva felette meg van nehezítve. E kedvezőtlen viszonyok folytán várakozásukban csalódott, teljesen elnyomorodott, kereset nélküli egyének, a görög nyelv ismerete hiányában magukon segíteni nem tudva, nyomort, inséget szenvedve, a cs. és kir. ügynökségekhez folyamodnak, hogy hazaszállítástuknak eszközöltesse, az államnak tetemes kiadásokat okoznak. Felhívom ennél fogva, hogy jelen rendelet tartalmát hatósága területén a legszélesebb körökben közhírré tévén, odahatni igyekezék, hogy a munkásoknak és napszámosoknak Görögországba való menetele megakadályoztassék.

Rajkovits György ó-becsei lakos ellen a csöd beszüntetett.

Az ujvidéki kir. törvényszéknél bírói állásra pályázat nyitottat.

Mint a „H. K.” irja: Dr. Miletics Szvetozár elmebetegség miatt az ujvidéki törvényszék által gondnokság alá helyeztetett s gondnokál hivatalból Dimitrijević György nagy-becskerekéi ügyvéd rendeltetett ki.

Hegyesről irják: Hegyes község igen szép ünnepélynek volt szemtanúja folyó év június 20-án déli fél tizenkét órakor. Ugyanis az ujoanán építendő rom. kath. iskolának alapköve ünnepélyes beszterelés mellett letétezt, mely beszterelést főt. Balassy Endre c. kanonok volt szives végezni, ki a beszterelés után szívhöz szóló és lelkesítő beszterést mondott a nagy számban megjelent hívekhez. Az alapköv. besztereltetésén, a főtiszteletendő celebrans azt az illető helyre helyezte a három személyű egy Isten tiszteletére. Ez után még számosan raktak le köveket, mely után az emlékirat felolvasása következett, mely egy üvegben az alapköv. alá helyeztetett. Az emlékirat felolvasása után a vendégszeretetről ismeretes plébános a munkásokat, kik az iskola építésével foglalkoznak, megvendégelte; a rövid idő alatt ismeretessé vált Zwipp György pedig az ünnepélyre meghívottakat vendégelte meg.

Figyelmeztetjük a fürdőbe induló közönséget, hogy az alábbi fürdőkre igen mérsékelt árú menettérti jegyeket kaphatni, az alantabb megnevezett megyénkbeli állomásokon, u. m.:

1. Bártfára Szabadkáról II. osztály 25 frt 80 kr., III. o. 18 frt 30 kr., Ujvidékről II. o. 31 frt 40 kr., III. o. 22 frt 30 kr.
2. Harkányba Szabadkáról 9 30—6 70 kr., Ujvidékről 14 90—10 60 kr.
3. Kabolapojánára Szabadkáról 33 30—23 80.
4. Korytnicára Szabadkáról 28 30—20 10, Ujvidékről 33 80—24 10, Zomborból 31 60—21 70.
5. Lipikre (Bródig) Szabadkáról 10 80—7 70, Ujvidékről 16 40—11 70.
6. Lublóra (Orlóg) Szabadkáról 28 80—20 30, Ujvidékről 34 40—24 30, Zomborból 32 10—22 60.
7. Lucsivnára Szabadkáról 31 60—21 50, Ujvidékről 36 20—25 50.
8. Parádra Szabadkáról 15 50—11 frt, Ujvidékről 21—15 frt, Zomborból 18 70—13 20.
9. Szliácsra Szabadkáról 21 20—15 10, Ujvidékről 26 70—19 10, Zomborból 24 50—17 40 kr.
10. Tátrafüredre (állomás Poprád-Felka) Szabadkáról 30 20—21 20, Ujvidékről 35 70—25 20, Zomborból II. osztály 33 40, III. osztály 23 30 kr.

A megfelelő utasításokat egy kis füzetben található, mely 10 kr.ért minden nagyobb vasúti állomáson kapható.

A szerajevói főgimnáziumban a magyar nyelvet, mint fakultatív tárgyat, Athanackovits Gábor, kormányzósági fogalmazó, bajai földink tanítja.

A kiállítás nagy juryba megyénkbeli kinevezettek, még pedig az első csoporthoz (mezőgazdaság) rendes taggá Michelsz Károly kenderkésztő-gyártulajdonos Német-Palánkán és a tizenkettedik csoporthoz (faragó s kosárfonó) póttaggá Raichl Nándor kosárkötő Apatinban.

ELŐFIZETÉSRE FELHÍVÁS

„BÁCSKA”

VIII. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	6 frt.
Fél évre	3 frt.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Neptanítók számára:	
Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyves és könyvnyomdája küldendők.

Irodalom.

Megjelent és beküldetett: Magyar tan- és olvasókönyv ipariskolák számára Jausz György hasonmésű német nyelven írt munkája után s a nm. vallás- és közoktatásügyi min. által 1884. kiadott tanterv alapján szerkesztették: Papp József és Posch Lajos. Ara keményen kötve 65 krajcár. Sopron, kiadja Romwalter K. és fia könyvnyomdája. (232 lap.) Szerzőknek sikerült oly könyvet nyújtani a tanulók kezébe, melyet azok az iskolán kívül is örömmel forgatnak. Az egyszerű s mégis érdekes olvasmányok a tanulóknak nem csak kedélyt nemesítik s értelmét fejlesztik, hanem tájékoztatják s bevezetik őket mindazon ismeretekbe, melyekre jövődni életpályáján szükségé leend. Jelen olvasókönyv mindazon követelményeknek megfelel, melyeket a min. tanterv is kíván egy ipariskolai olvasókönyvtől. Az általános ismeretek nyújtása mellett nem feledkeztek meg a szerkesztők a vallás-erkölcsi képzésről sem, melyet igen szépen egyesítettek, továbbá a hazafias nemzeti érület fejlesztésével, a haza földjének s magyar nemzet viszontagságos történetének, ugyszintén hazai közművelődési viszonyaink megismertetésével — A könyv 6 szakasra oszlik: 1. Tanuló és vándorló évek. — 2. Természet és ipar. — 3. Társadalmi élet. — 4. Földrajzi képek. — 5. Történelmi képek. — 6. Üzleti levelek és ügyiratok. — A könyv kiállítása csinos, a papíryanag jó, a bekötés tartós.

Felelős szerkesztő: **Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.**
Laptulajdonos és kiadó: **Bittermann Nándor.**

NYILTÉR.*)

Nyilatkozat.

A „Bácska” 45. számú hírek rovatában, a vaskúti bíró brutalitása, című megjelent közleményre nem mulasztatom el azon határozott nyilatkozatomat adni, miszerint az abban állított tények nemesak hogy hiányosak, hanem mindenesetre személyem iránti ellenszenvből eredő, káröröm árasztotta el a közlő nemes lelkét; mert egy oly tény határozott kitételét, miről biztos tudomása cikkező úrnak nem lehet, egyébként nem tekinthetem; s különösen igen furcsának találom azt, hogy egy oly embertárs, kinek tisztességes neve előttem ismeretlen, ki biztos adatok hiányában nemesak hogy a nagyérdemű közönség ellenszenvét óhajtja ellenem felebrézteni, sőt az illető hatóság figyelmébe ajánl, oly határozottan, mintha az általa állított tények szemtanúja lett volna.

Ezen ügynek a tek. kir. bíróság által történendő befejezése előtt, fent hivatkozott félrevezető közlemény ellenében kijelentem, hogy Wéber Simon garai lakos (ki előttem magát Strigl Jánosnak nevezte) csakugyan megjelent a vaskúti nagykorosmában egy pohár italra (mert többet el sem bírt volna már) és bírói pálcámat elvitte; ami a pálcák feleselése nem lehetett, mert az esetben az ő pálcájának kellett volna ott maradni; a mint pálcám eltűnését észrevettem, azt a korcsmáros által azonnal felkerestetem, ki is nevezettnél megtalálta, a mire a korcsmárosban levő nép igen nagy izgatottságra jött, s egymond fenyegetődzőleg: hogy merészelt az ember bírák pálcáját ellopni és ezáltal öt bírói tekintélyében sérteni? Ezekre én a nép kedélyhangulatát lecsillapítottam és azt mondtam, békével népek, hisz most már meg van a pálcá és feljelentésem folytán majd meg fog lakolni tetteért s így személyazonosságának kiderítése céljából egy jelen volt felelős községi úrral a községi tanácsterembe veztettem, de én azonnal utánuk mentem, s ott ne vét kérdeztem, mire ő Strigl Jánosnak nevezte magát. Továbbá arra is felszólítottam, hogy mit hajlandó elfogadni, feljelentésem által büntetődni, avagy jószántából o. é. 5 frtot fizetni? ő azonban a fizetést megtagadta; midőn én őt elbocsájtottam, nevezett egyén tehát sem bezárva, sem megvasalva, még kevésbé pedig általam megverve nem volt; különben azt kétségbe nem vonom, hogy mint fentebb említém, a korcsmárosban felbuzult nép közül néhányan megtehették és valahová behurcolhatták s ott megverhették; de én minden percre nézve igazoltam hol tartózkodásomat, mely körülmény ki fogja deríteni, hogy nem is voltam azon időn túl a községbázánál; hogy Wébert hazabocsájtva, eltávoztam.

Különben Wéber részeg volt, s így az akkor tett állítását nem lehet közpénznek venni, mi onnan is kiténik, hogy ő nem jelentette fel az ügyet,

*) Az e rovatban közöltétekért nem vállal felelősséget a szerk.

sőt a napokban már két egyént küldött hozzám, hogy hagyják az egész dolgot nyugodni, mert hisz ő nem keres semmit. Innen is látható, hogy az egész dolog személyem elleni ellenszenv kitörése (és még azon nevetéses feltevés, mert jó ekéket tud készíteni, azért verettem volna meg, az ugyan teletlítésre sem méltó); ezeknél fogva valószínűnek kell lenni, hogy a feljelentőt vagy túlságos emberbaráti szeretet érzete vihette a feljelentésre, vagy talán ő maga is részesült már ily brutalitásban (hanem természetesen nem vaskútiak által) és a tettest ki nem deríthette, szeretne tehát ez esetben a holdból szedett tettest találni.

Különben a tek. kir. bíróságnak nagyrabecsült ítéletét leszek bátor annak idején egész terjedelmében közzétenni, hogy a koholt hírt személyemről elhárítsam.

A hírt beküldő urat pedig figyelmeztetem, hogy tanulja meg jövőre azt, hogy míg valamely ügyben határozott tudomása nincsen, úgy tegye hozzá, hogy hírszerint tudja az ügyet, mert különben az ember jellemébe vágó koholt dolgok közléseért az ujjára koppanthatnak.

Kelt Vaskúton, 1885. évi június hó 21-én.

Hirman Antal,
bíró.

Egy csodálatos orvosi műtét története.

II. Az amerikai nagykövet Kasson ur Bécsben, kormányának nemrégiben egy csodálatra méltó orvossebész műtét érdekes tudósítását küldte meg, mely előt nem rég Billroth professzor által lón végrehajta Bécsben; ez egy csodálatra méltó módon történt gyomorkivágásból állott, melynél a gyomor csaknem egyharmad részét kelle eltávolítani, s a mi még csodálatra méltóbb, a beteg ismét felgyógyult, oly eset, mely eddig még soha elő nem fordult. A betegség, mely miatt ezen műtétet alkalmazni kelle, gyomorrák volt, mely az alábbi körtünetektől kísértetik.

Az étvágy felettébb rossz; a gyomorban valam sajtóság, leírhatatlan, felettébb gyöttrő érzés uralkodik, melyet leginkább valami meg nem határozható zsbibadásnak lehetne nevezni; a fogakra különösen reggelenként bizonyos tapadós nyák rakódik le, mely igen kellemetlen utózt hagy maga után; táplálékok élvezete nem látszik ezen sajtóságos zsbibadt érzést eltávolítani, sőt ellenkezőleg azt inkább még fokozzák; a szemek beesnek s megsárgulnak, kezek és lábak hideg s tapadósakká válnak, mintegy hideg veritékkel fedve. A beteg folytonos bágyadságot érez s az álom nem ad neki új erőt; nemsokára rá a beteg ideges, ingerült s rosszkedvűvé válik; bal sejtlemek gyöttrik; ha fekvő helyzetéből hirtelen felemelkedik, elszédül, fülzúgást kap s meg kell fogoznia valamibe, hogy össze ne rogyjon; belei eldugulnak, bőre legtöbbször száraz és forró lesz, vére megsűrűdik s alvadékosává válik s nem cirkulál rendszeren. Későbbben a beteg az ételt evés után csakhamar ismét kihányja, melynek olykor savanyus poshadt, néha pedig édeses íze van; gyakran szenved szívdobogásban s azon hiszenben van, hogy szírbajban szenved; végre azonban már semmiféle táplálék nem marad meg benne, miután a bélcsatorna nyílása vagy már tökéletesen vagy legalább nagyrészt egészen el van dugulva.

De bármily elriasztó legyen is ezen betegség, mind a mellett a fenti körtünetekben szenvedők még se csüggedjenek el, mert ezer közül kilencszáz kilencvenkilenc esetben nem szenvednek gyomorrákban, hanem pusztán csak emésztetlenségben, oly betegségben, mely igen könnyen gyógyítható, ha helyesen gyógykezeltetik. A legbiztosabb s legjobb szer ezen betegség ellen a „Shaker-kivonat” növényi készítmény, mely az alább felsorolt gyógyszerárak mindegyikében megszerezhető. Ezen kivonat a bajt alapjában támadja meg s azt gyökeresen kiirtja a testből.

Oly egyéneknek, kik dugulásban szenvednek, a **Seigel-féle hashajtó labdacok** is van szükségük, a „Shaker kivonattal” kapcsolatosan. A **Seigel-féle hashajtó labdacok** meggyógyítják a dugulást, elűzik a lázt és a meghűlést, megszabadítják a főfájástól s elfojtják az epekiömlést. Ezek a legbiztosabb, legkellemetesebb s egyszersmind a legkötelesebb labdacok minden eddig készítették között. A ki ezekkel csak egy kísérletet is tett, azok használatát bizonyára nem fogja abban hagyni. Enyhédében s minden legkisebb fájdalom előidézésé nélkül hat.

Ara egy palack „Shaker-féle kivonatk” 1 frt 25 kr., 1 doboz „Seigel-féle hashajtó labdacoknak” 50 kr. 20—11

Magyarországi főraktár:
Budapest, **Török József** gyógyszerháza király-utca 12.
Zomborban, **Gallé Emil** gyógyszerháza.

Pályázati hirdetés.

Egy a jegyzői teendőkből jártas egyén, alólírott községben ideiglenes időre alkalmazást nyerhet, a következő feltételek mellett.

- 1-ször Kérvények alólírt jegyzőhöz rögtön beadandók.
- 2-ször. Fizetése havonta 15 frt mely a községi pénztárból lesz fizetve.
- 3-ször. Etkezése a jegyzőnél leend, kivéve a reggelit.
- 4-szer. Magyar, német nyelv írásban, és szóban, a dalmát nyelv azonban csak szóbelileg követeltetik.

Jegyzői oklevéllel bíró egyének előnyben részesíttetnek.

A kinevezett egyén állását azonnal a kinevezése után elfoglalhatja.

Bács, 1885. június hó 23. án.

Ártinger János,
jegyző.

Dr. ZIFFER EMIL

fürdő-orvos

GLEICHENBERG

Charlottenburg-féle házban.

Ház-eladás.

Stverteczky Mór m. k. szám-tanácsos Szegedre áthelyeztetvén, Zomborban, Szelenese városrészi Árpád-utcában, a Bezeredy ház mellett levő — 4 szoba, 2 konyha, kamra, pince és felszerből álló — **házát** szabadkézből **előnyös feltételek** mellett **eladja.**

Venni szándékozik **10 nap alatt** Mihályi János megyei főügyész mint megbízott ügyvédnél intéz-kedhetnek.

1247. sz.
k. ig. 1885.

Pályázat.

Kula községében előlépés folytán megürült községi állatorvosi állomásra ezennel pályázat hirdetik. Ezen állomás f. évi június hó 28-an delől **9 órakor** a község-házánál megtartandó választás utján fog betölteni.

Az állomással egybekötött javadalmazás a következő:

1. Évi készpénzfizetés 300 frt — kr.
2. Nappali beteglátogatási díj a község belterületén — frt 30 kr.
3. Éjjeli beteglátogatás ugyanott — frt 50 kr.
4. Nappali beteglátogatási díj a szálláson — frt 50 kr.
5. Éjjeli beteglátogatás ugyanott 1 frt — kr.

Az állatorvos köteles lévén minden a méz-szárosok és hentesek által levágásra szánt, köznyelven úgynevezett lábas jószágot a levágáskor megvizsgálni, azért az illetők által a két éven felüli marháktól 20 kr., a két éven aluli borjúk, valamint minden darab sertés és birkától 10 krral díjaztatik.

A méz-szárosoknál levágandó marhákról levelek összeszedése és egy a község-házánál levő lajstromba hetenkénti bevezetése az állatorvos kötelessége leendő.

Kelt Kulán, 1885. június 3-án.

Dosztig József **Braun József**
jegyző. 2-2 bíró.

6037. szám.
1885.

Árverési hirdetmény.

Az apatini kincstári urad. ispánság kerületéhez tartozó dantovai vendéglő és az abban gyakorolt bor-és pálinkaméresi jognak az árverés napjától, vagyis **f. évi július hó 1-étől 1889. évi december hó 31-ig** terjedő bérvidőre leendő bérbeadása iránt évi 1501 frt haszonbér mint kiképzési ár mellett illés György jelenlegi bérlő kárára és veszélyére **Apatinban a m. kir. kincst. ispánságnál folyó évi június hó 30-án d. e. 9 órakor** nyilvános árverés fog tartatni.

A szóbeli árverés megkezdése előtt 50 krajcáros bélyeggel és 151 frt bántópenzzel ellátott írásbeli ajánlatok is elfogadhatók. Az írásbeli ajánlatokban határozottan kiteendő, hogy az ajánlattevő a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti, a megajánlott összeg pedig olvashatóan számokkal és betűkkel irandó ki. Azon bérlők, akik a szerződési feltételek szerint követelt bérleti óvadékok jelzálogban kívánják letenni, kötelesek egyelőre addig is, míg a felajánlott jelzálog elfogadva és teljesen rendezve lesz, az óvadékok készpénzben vagy a kincstári szabályzatok szerint elfogadható értékpapírokban letenni. A szerződési feltételek az apatini kincstári uradalmi ispánságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Szeged, 1885. évi június hó 20-án.

1-1 **A m. kir. Államjóságigazgatóság.**
Utánnomás nem díjaztatik.

Harkányi
gyógyfürdő.

Harkányi gyógyfürdő

Magyarország, Baranyavármegyében,

fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig.

Harkányi
gyógyfürdő.

Habár ezen fürdő hírneve oly hosszú évek lefolyása óta számtalan kiváló gyógyeredményei által meg is lett alapítva, mégis a fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen csodaszzerű gyógyfürdőnek ezerek és ezerek a legmakacsabb és legnehezebb betegségekben is egészségüket és épségüket visszanyerték, a miért is a legnagyobb elismerést érdemli.

E fürdő a maga nemében egyedüli; minden más akár belföldi, akár külföldi hason gyógyfürdőt gyógyhatás tekintetében felülmúl; a mit különben az évről évre szaporító vendégek száma is bizonyít.

Ezen 50° R. természetes meleg ártéri kénforrás kiűnő gyógyítási hatással bír **csúszos, kőszvény, görvély, idült bőrkütegekre, aranyér, nőbántalmakra, fogamzási hiányok, sebzések, dagاناتok** és higanyos gyógyszerek által okozott **mérgezésekre**, továbbá máj-, lép-, általában **mirigy-daganatokra, nehéz hallás, idült szembajok** és **ivarszervi bántalmak ellen**.

Az utazásra ajánlható Budapest-pécsi vasút, vagy a déli vasút budapest-kanizsa-bárcsi vonala, állomás: **Pécs**, alföldi vasút Eszéken át Villányig, Mohács-pécsi vasút, állomás: **Villány**.

Posta- és távirat állomás.

Bővebb tudósítást a legnagyobb készséggel **Dr. HELLER JÓZSEF** rendes fürdőorvos nyújt.

Harkány, 1885.

Harkányi
gyógyfürdő

12-5

A fürdő-igazgatóság.

Harkányi
gyógyfürdő.

1885

MEGHÍVÁS.

A FOLYÓ ÉVI ORSZÁGOS KIÁLLITÁS ALKALMÁBÓL

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

V. VÁCI KÖRÜT 80. BUDAPESTEN és VÁCI KÖRÜT 63. SAJÁT, KÜLÖN É GÉLÉRA ÉPÍTETT HELYSÉGEIBEN, EGY ERENDKIVÜL DUSAN ELLÁTOTT

GAZDASÁGI GÉP-KIÁLLITÁST

RENDEZETT BE.

melynek szíves megtekintésére az érdeklődők tisztelttel meghívattak.

1885

Egy okleveles gépész,

ki szakmájában teljes jártassággal bír, alkalmazást keres a cséplési idényre egy gőzcéplőgép mellé. Szíves megkeresések **Bolnánázt János** úrhoz **Monostorszégre** intézendők.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szíves tudomására adni, miszerint én mindenféle **szobafestészeti, mázoló- és papiros-szönyegezési (tapetirozó)** munkákat elvállalok

Több évi tapasztalat által e téren azon kellemes helyzetben vagyok, miszerint a n. é. közönség minden igényének tökéletesen megfelelhetek.

Videki megrendeléseket legpontosabban és lelkiismeretesen fogatosítok.

Magamat a n. é. közönség szíves jóakarataiba ajánlva, maradtam kiváló tisztelettel

Meer Henrik

szobafestő,
lakik: Rökus-utca 40. szám.

3-2

Ház eladás.

A Szelenese külváros, szöntai-utcában levő **8 szoba, 2 konyha, 2 pince, 2 éléskamra** és kertből álló **104. számú** lakház szabad kézből eladó.

3-2
Értekezhetni Rédei Lajos jegyzővel **Bajmokon.**

Árverési hirdetmény.

Hódságh község előjárósága részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint a község tulajdonához tartozó italméresi jog **folyó hó 28-án délután 4 órakor** az itthelyi község-házában nyilvános árverésen három, vagyis 1886., 1887. és 1888. évekre haszonbérbe fog adatni. Az árverési feltételek az előjáróságnál megtekinthetők.

Kiképzési ár 480 frt o. é.

Kelt Hódsághon, 1885 évi június hó 14-én.

Dux Károly, 3-3 **Mink Lőrinc,**
jegyző. bíró.

Zombor, 1885. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

KATONAI TANFOLYAM.

Egyéves önkéntesi tanfolyam nyílik meg **Szegeden** oly iljak részére, kik katonai kötelezettségüknek mint **egyéves önkéntesek** óhajtanak eleget tenni, de érettségi vizsga hiányában az egyévi önkéntességre képesítő fölvéti vizsgát kötelesek tenni Ezen tanfolyam **1885. június 25-én veszi kezdetét és tart folyó évi december 25-ig** esti előadási órákban. — A vizsga magyar, német és horvát nyelven tehető. Vidéki növendékek teljes ellátásban is részesülhetnek lehető mérsékelt díjfizetés mellett.

Béiratások és felvételek naponta eszközölhetők az **igazgatósági irodában Szegeden**, budapesti körút, Jerney-féle ház. 4-4

Licitations-Kundmachung.

Womit von Seite des gefertigten Nachlassmassa-Curators kundgemacht wird, dass der zur Nachlassenschaft des wailand Johann Waldner gehörige, in der Gemeinde Cseney unter Grundbuchs-Protocoll n8 A I, Parc.-Nr. 206, Haus-Nr. Consc. 98, sammt Intravillanum, weiters Parc.-Nr. 466-467, Haus-Nr. Consc. 224, sammt Intravillanum; — sowie Parc.-Nr. 752, 761, 1507, 1510/3, 1597-1598, 1626-1627, 1644-1645, 1649/2, 1683, 1690-1691, 1701-1707, 1722-1723, betsehend aus 272 Joch 600 □ Klafter Ackerfeldern liegende adelige Gutsantheil sammt der zur hälftige gegebenen Fehschung, bestehend aus Weizen, Kukurutz, Hafer ect., infolge freiwilliger öffentlicher Licitation feilgeboten wird; eventuell bei der zweiten Licitation auch Parcellenweise.

Als Licitations-Termin wird der **28-te Juni 1885** als erster, und der **5-te Juli 1885** als zweiter Termin, jedesmal um 10 Uhr Vormittags am Gemeinde-Hause zu Kroat.-Cseney bestimmt.

Die im Interesse der minderjährigen Erben auch ober vormundschaftlich genehmigten Feilbietungs-Bedingungen können durch die Kauflustigen sowohl im Gemeinde-Hause zu Kroat.-Cseney, als auch bei der Gyertyámoscher Sparsassa jeden Tages in den Vormittagsstunden eingesehen werden.

Gyertyámos, am 15. Juni 1885.

3-2 **Adam Röser,**
Nachlassmassa-Curator.